

REX - Registered Exporter System

REX sistemi, GTS menşe kurallarında 2010 yılında yapılan 1063/2010 sayılı Tüzüğü değiştiren Yönetmelik ile yürürlüğe girmiştir. Ülkemizde bu geçişle ilgili mevzuat, 25.12.2108 tarihli 501 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yayımlanmıştır.

REX sisteminin, bölgesel kümülasyon uygulayan GTS 'den yararlanıcı ülkeler arasında kullanılacağı anlaşılmalıdır. Devlet makamları tarafından verilen menşe sertifikalarına ve ekonomik operatörler tarafından belirli koşullar altında yapılan fatura beyanlarına dayanarak, mevcut menşe sertifikasyon sisteminin aşamalı olarak ve tamamen değiştirilmesini hedeflemiştir.

Ülkemiz de **02.11.2019**'da başlayacağı belirtilen REX sistemine küresel geçiş dönemi, 1 Ocak2017'de başlamış olup ve en geç Haziran 2020'de tüm yararlanıcıların geçmiş olması öngörülmektedir.

1 Mayıs 2016 'dan ve Birlik Gümrük Kodunun (UCC) uygulanmasına girişinden bu yana, REX sisteminin kuralları, Avrupa Birliğinin 2015/2447 sayılı Komisyon Uygulama Yönetmeliğinde ("Uygulama Yasası" için UCC IA) belirtilmiştir.

REX sistemi ayrıca AB ile ortak ülkeler arasındaki ikili ticaret anlaşmaları bağlamında da uygulanacaktır. CETA, AB ile Kanada arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması, bu tür ilk anlaşma özelliği de taşımaktadır.

REX sisteminin de amaçlanan;

İhracatçıların küresel olarak kayıt altına alınmasıdır. Kaydı tamamlanan ihracatçı "***kayıtlı ihracatçı statüsünde küresel ölçekli bilinen bir firma***" olarak yayınlanmaktadır.

REX sisteminde kayıtlı olan firma ve ihracatçı türleri;

- GTS 'den yararlanıcı ülkelerindeki ihracatçılar,
- İkili menşe kümülasyonu amacıyla GTS 'den yararlanıcı ülkelere ihracat yapan Avrupa Birliği operatörleri,
- AB'nin REX sisteminin uygulandığı üçüncü ülkelere ihracat yapan Avrupa Birliği operatörleri,

Kayıtlı ihracatçının verilerinin yayınlanması;

REX sistemine dahil olan tüm firmalar ve kendilerine ait bilgiler, sistem üzerinden yayınlanarak diğer tüm yararlanıcı ülkelerin ve firmaların erişimine açık hale gelmektedir.

Bu bilgiler sayesinde, menşe belgesi düzenleyen firmaların (*AB'de GTS 'nin tarife tercihini talep eden bir ithalatçı veya bir GTS yararlanıcısı olan ülkede, bölgesel kümülasyon uygulayan ve diğer GTS yararlanıcısında kurulan diğer kayıtlı ihracatçıların menşei ile ilgili beyanları kullanan bir ithalatçı. Ülkeler*), kayıtlarının geçerliliği doğrulanabilmektedir.

Kayıtlı bir ihracatçı tüm kayıt verilerinin yayınlanıp yayınlanmamasına karar verebilir. Kayıtlı ihracatçı tüm verilerinin yayınlanmasına izin vermezse, kayıtlı verilerin anonim bir alt grubu (*kayıtlı ihracatçının REX numarası, kaydın geçerli olduğu tarih ve geçerli değilse iptal tarihi*) bu kayıtların geçerliliğinin doğrulamasını sağlamaktadır.

Menşe beyanı ile eşya menşe belgelendirmesi;

Avrupa Birliği'nin GTS'deki eşyaların menşei belirleme kurallarının, REX sisteminin uygulanmasıyla değişmeden kaldığına dikkat edilmesi gereken bir noktadır. Sadece eşya menşe belgelendirme yöntemi değiştirilmektedir.

Menşei beyanı yapabilmek için firmanın REX sistemine kayıtlı olması ve geçerli bir sicile sahip olması, yani iptal edilmemiş bir sicile sahip olması gerekmektedir.

Menşei bilgisi, kayıtlı ihracatçı tarafından fatura veya başka bir ticari belgeye eklenen menşei beyanıdır.

Türkiye' de REX

Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi kapsamında tercihli rejimden yararlanacak eşya için menşe beyanı uygulaması kayıtlı ihracatçı (**REX**) sistemi üzerinden yapılacaktır.

Kayıtlı ihracatçı bilgisinin paylaşımı, uygulamaya ilişkin yükümlülükler, kayıtlı ihracatçı olabilmek için başvuru ile kayıtlı ihracatçı statüsünün sona erdirilmesine ilişkin tüm işlemler Ticaret Bakanlığı ve ilgili Müdürlükleri tarafından yapılır.

Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olan ve **KAYITLI İHRACATÇI** olmak isteyen ihracatçılar veya **EŞYAYI YENİDEN SEVK EDECEK MÜKELLEFLER**, Kayıtlı İhracatçı Sistemi için oluşturulan REX SİSTEMİ üzerinden başvuru yaparlar.

REX- Kayıtlı İhracatçı Sistemine ilişkin şartları karşılayan ülkeler;

Kayıtlı İhracatçı Sistemine ilişkin **şartları karşılayan toplam 32 ülke** aşağıda belirtilmiştir.

*SADECE MENŞE BEYANINDA BULUNACAK ÜLKELER

1	Afganistan	11	Kenya	21	Niue	31	Yemen
2	Angola	12	Kiribati	22	Pakistan	32	Zambiya
3	Bolivya	13	Komor	23	Ruanda		
4	Burundi	14	Kongo	24	Sao Tome ve Principe		
5	Butan	15	Laos	25	Sierra Leone		
6	Cook Adaları	16	Malavi	26	Solomon Adaları		
7	Eritre	17	Mali	27	Sri Lanka		
8	Etiyopya	18	Burma/'Myanmar	28	Tanzanya		
9	Gine	19	Mozambik	29	Togo		
10	Gine-Bissau	20	Nepal	30	Tuvalu		

REX- Kayıtlı İhracatçı Sistemine entegrasyonu devam eden ülkeler;

Kayıtlı İhracatçı Sistemine entegrasyona yönelik Avrupa Birliği tarafından **geçiş süreci öngörülen 9 ülke** aşağıda belirtilmiştir. Söz konusu ülkelerden geçiş süreci tamamlananlar da peyderpey ilan edilecektir. Geçiş sürecindeki ülkelerde yer alan ihracatçılar tarafından, Form A Menşe Belgesi ibraz edilebilir veya kayıtlı ihracatçılar tarafından menşe beyanında da bulunulabilir,

*FORM A VEYA MENŞE BEYANINDA BULUNABİLECEK ÜLKELER

1	Bangladeş	4	Kırgızistan	7	Senegal
2	Filipinler	5	Nijerya	8	Uganda
3	Kamboçya	6	Özbekistan	9	Vanuatu

REX- Kayıtlı İhracatçı Sistemine dahil olmamış ülkeler;

Kayıtlı İhracatçı Sistemine **henüz dahil olmayan ülke** aşağıda belirtilmiştir. Söz konusu ülkelerde bulunan ihracatçılar tarafından ibraz edilen Form A Menşe Belgesi kabul edilmeye devam edilir, **ancak anılan ülkeler için menşe beyanı imkânı tanınmaz.**

***SADECE FORM A MENŞE BELGESİ DÜZENLEYEBİLECEK ÜLKELER**

1 Benin	4 Gambiya	7 Samoa
2 Burkina Faso	5 Madagaskar	8 Sudan
3 Cape Verde	6 Moğolistan	9 Tacikistan

Özetle

Genelleştirilmiş Tercihler Sisteminin, Avrupa Birliği ile uyumlu bir şekilde, menşe ispat belgelerin bir yenisi olan REX, menşe düzenlemesini ve ispatını basitleştirici bir hale getiren sistemdir.

2 Kasım 2019 'dan sonra, birçok ülkeden gelen eşyalar için Menşe İspat Belgesi olarak REX-FATURA ve/veya REX BEYANLI BELGE istenecektir.

İhracatçı firmaların kullandığı Form-A menşe ispat belgesi yerine, küresel ticarete büyük bir kolaylık getiren Rex Sistemi kullanılacaktır.

Türkiye olarak, hem GTS 'de olmamız açısından bizim tarafımızdan yapılan ihracatlar da, hem de GTS'de tanıdığımız ülkelere bize gelen ithalat ürünlerinde, indirimli vergi oranlarından yararlanmamız için Form-A yerine geçen bir belge niteliğinde olup, sadece sistem üzerinden yapılan doğruluğuyla geçerlilik kazanan bir uygulamadır.

Rex sisteminin ülkemizdeki ihracat ve ithalatçılara faydaları

1. Japonya, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Rusya Federasyonu, Beyaz Rusya, Ukrayna, Avustralya, Yeni Zelanda gibi ülkelere yapacağımız ihracatlar da, bazı ürünler için sistem üzerinden MENŞE İSPATI yapabilecekler ve küresel pazarda daha rekabetçi olabileceklerdir.
2. Ana teması KAYITLI İHRACATÇILIK olan (*bize gönderen için kayıtlı ithalatçı gibi yorumlanabilir*) ve REX sistemine kendi ülke sistemleri üzerinden kayıt olup onaylanan

firmalar, Avrupa Birliği başta olmak üzere birçok ülkede izlenebilirliklerini kolaylaştıracaklardır.

3. İzlenebilir firma, küresel ticarete güven telkin eden bir firma algısıyla daha tercih edilen firma olarak ön plana çıkacaktır.
4. Türkiye'deki ithalatılarımız açısından ise, yurt dışından eşya aldıkları firmaları sistem sayesinde rahatça izleyebilmekte ve güvenilir bir ticaret için sistemi sonuna kadar kullanabilmektedirler.
5. Sistemin kullanılması ile buradan üretilen dokümanlar üzerindeki; tereddütler, sonradan kontroller, iki ülke arasındaki bürokratik yazışmalar, tüm bunlar için katlanılan maliyetler, süre kayıpları, depolama masrafları, eşyanın korunması gibi masrafların önüne geçilerek konforlu ve ucuz ticaretin kapısı ardına kadar açılmaktadır.